

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Secunda. Religionis ingressus. Parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

a C. de il- Textus. a Ratio autem definitionis fuit, ne in
lis, c. d. eo infirmæ ætatis debili iudicio imprudens
mob. de De- esset mutatio. Quando tamen, quilibet ex ip-
ponsim- sis attingit pubertatem, potest validè, & licitè
pub. Sanc. statim dissentire, & sic dissolvere sponsalia,
si se lib. 1. ita ut, quamvis alter, sive pervenerit, sive non
mat. d. 51. pervenerit ad pubertatem velit in sponsalibus
 persistere, tamen jam dissoluta ea omnino in
 utroque foro sint. Ita deciditur in Textibus
 citatis. Ratio autem Decisionis fuit, quia
 sponsalia impuberum, cum sint irrita in ea de-
 bili ætate, non debent esse adeo firma, ut ad
 eorum dissolutionem, non sufficiat alteru-
 trius dissentus maguro, id est, pubertatis tem-
 pore habitus.

12. Dixi (*statim*) nam secus approbare vi-
 debuntur sponsalia; nisi ducatur excusatio,
 ab inadvertentia, vel ignorantia, vel bona fi-
 de, qua quis credat, se posse ex intervallo dis-
 sentire. Ita Averla b

13. Dixi iterum (*statim*) quod est morali
 modo sumendum; ita ut ejusmodi dissensus
 valide, & licitè exhiberi possit intra tres dies
 ante, vel post pubertatis ætatem, ut idem ibi-
 dem notat: & meritò, id enim dicitur in jure
 fieri statim, quod intra triduum fit, (nisi ta-
 men, ut ego interpretor, aliqua urgeat cir-
 cumstantia, vel negotii qualitas contrarium
 perluadeas) ita in jure, illud (*incontinenter*)

e L. Fin. de explicatur e triduo, & illud (*illico*) explicatur
Errore infra triduum, ut docent Canonistæ *e in C.*
Advocati. de illis, modo citato, notatque Mandosius, f. di-
d. L. Fin. cens statim aliquod probari, quod infra tres
Cod. de lu- dies probatur.

14. Quid si pubes contraxerit cum impu-
 bere, & Sponsus impubes perveniens ad pu-
 bertatem approbaverit sponsalia, poteritne
 pubes, se solo, dissolvere sponsalia? Respon-
 deo, non posse, quia hæc facultas valendi, se
 solo, ea dissolvere concessa est, dumtaxat impu-
 beri non approbanti sponsalia, quando at-
 tingit pubertatem, ut jam dictum est satis,
 non vero puberi.

15. Quod si sponsalia contracta fuerint
 ante septennium, idque ante usum rationis,
 cum irrita sint ipso jure; nec ullam obliga-
 tionem inducant, nullius consensu indigent,
 ut dissolvantur.

16. Denique, quando dicimus, impu-
 berem, cum pervenerit ad pubertatem, licitè
 resiliere posse à sponsalibus, queri potest,
 an comprehendamus casum, quo impuberes

dicti interpolaverunt suis sponsalibus jura-
 mentum?

17. Respondeo. Sanchez g aliiquæ citati à h g Sanchez. li.
 Castropalao ajunt, non comprehendi, quare i. matr. d.
 tunc non posse eos licitè sine mutuo consen- 51. nu. 22.
 su à promisso matrimonio recedere. Pontius h Castrop. d.
 1. de spons.
 1. autem, quem sequitur cum aliis idem Ca-
 stropalaus k allert. comprehenditque aded pu. 17. n. 8
 licitè posse resiliere, ac si juramentum non ad- 1 Pont. li.
 fuisset, id, quod probabile esse, idem Sanchez 12. c. 9. n.
 ingenue faterur. 7.

18. Hanc posteriorem sententiam proba- k Castrop.
 biliorem pronuncio; quia jus, l in quo funda- n. 9.
 tur sententia prior id clarè non decernit, & ex l C. Ex lit.
 alia parte, alibi dictum est, & omnes ex aliis de Spons.
 juribus m docent, juramentum sequi natu- m C. Quæ-
 ram actus, cui adhæret, nisi a jure contrarium admedium
 dispositum fuerit. Cum ergo sponsalia impu- de jure su-
 berum sint irritabilia, etiam per unum ex rando L.
 sponsis, qui pubertatem attingit, ejusmodi fin. C. de
 etiam erit juramentum illis adhærens. non nu-
 merat pec.

§. II.

SECUNDA CAUSA.

Religionis ingressus.

Ubi

DE EIUSDEM VOTO.

1. **H**ic, alterum est certum, sub controver-
 sia alterum. Certum est n dissolvi rite, n Defini-
 & licitè sponsalia per solemnem professio- tur c. 2. de
 nem Religiosam, sicuti, ut infra dicemus, ma- Convers.
 trimonium ratum. Et ratio valde congrua est, conjugat.
 quia debuit cuique relicta qui facultas assumē- o G. Hur.
 di statum Religiosum, qui singularem conti- dis. 2. de
 ner status Excellentiam. Idem ergo erit, ut matr. diff.
 notat G. Hur. o per vota biennii Societatis 6. inito.
 Iesu, quæ verum Religiosum efficiant, & p Bull.
 post Bullam p Gregorii XIII. irritant Matri- Greg. xiii.
 monium, quod forte post illa contraheretur. Ascenden-
 non autem per ea biennii vota dirimi matri- te Domie.
 monium ratum, quamvis hoc dirimatur à so- no.
 lemni Professione, infra explicabimus Tract.
 7. c. 6. §. 2.

2. Quid si præ dictis sponsalibus additum
 fuit juramentum? Respondeo. Idem fore
 dicendum, quia, ut modo diximus, juramen-
 tum sequitur naturam actus, cui adhæret, &
 ita te-

Ccc 2

a *Castro*.
disp. 1. de
sponsal. p.
16. n. 5.
quibus
vide G.
Hur. d. 2.
d. matr.
diff. 5. nu.
17.
b Ave q. 7
de Spons.
sec. 12. V.
Secundo.

ita tenet Sanch. Coninck, Pontius cum Castropalao. *n.*
 Non igitur assentior Rebellio, aliisque citatis ab Aversa *b* dicentibus, esse obligationem, immo, nec Scoto apud eosdem dicenti, esse consilium, si prædictus, qui sponsalia juravit, procedat ad matrimonium, ut sic servet juramentum; nam deinde, inquit, antequam illud consummet, Religionem ingredi poterit, non, inquam, assentior, quia sic delusoriū actum ageret, animum habens matrimonium deferendi. Præterquam quod Sponsam deciperet, quæ nunquam matrimonium contraheret cum viro, hunc animum habenti.

3. Quando Religionis electionem concedimus dictis Sponsis, semper excipimus, modo alteri ex Sponsis non interfit matrimonium celebrari: puta, si necessarium sit matrimonium ad honorem sponsæ à te fortè cognita, & ad legitimandam prolem fortè natam, &c. sed hoc non est vi sponsalium, est enim ex vi damnorum illatorum, &c.

Ingressus in Novitiatum.

4. Alterum, quod controversatur est, an id non solum concedatur solemnī professioni, sed etiam ipsi ingressui in Novitiatum? Respondeo, Plures eaque concedunt. Plures *d.* tamen concedere, omnino renunt.

5. Sed verius, & probabilius sic distingue, e vel loquimur de eo, qui manet in sæculo; & de hoc dicito, liberum manere à sponsalibus, ac posse, si velit ad aliud Matrimonium se convertere. Ratio est, quia alter, dum Novitiatum ingreditur, recedit à sponsalibus; ergo, si alter etiam & ipse recedat, jam mutuo consensu erunt sponsalia dissoluta. Quod si ille fictè, id est, non cum animo proficendi ad Novitiatum se contulit; adhuc is, qui remanet in sæculo, poterit licitè recedere, quia in sponsalibus semper imbibitur, ut mox dicemus, conditio, nisi res sine notabiliter mutata. At per dictū fictum ingressum mutata sunt nimis manifestè res. Primum, quia Sponsa v. g. quæ remanet in sæculo, deberet expectare finem Novitiatum alterius. Secundò, deberet, nubere ei, qui Monachus fuit. Tertiò, deberet, nubere ei, qui illam despexit, dum per fictum ingressum eam deserere voluit.

6. Vel loquimur de eo, qui Novitiatum assumpsit, & de hoc dicito, quamvis licitè in-

grediatur, tamen ipsum non esse liberum absolute à sponsalibus, sed si fortè egrediatur ante professionem, debere observare promissionem datam alteri, si alter velit. Ratio potissima, præter cæteras est, quia ingressus in Novitiatum non solum sponsalia ex sui natura, cum Novitius possit egredi, & sponsalia adimplere. Neque ex jure positivo: illud enim, quod modo dixi, concedi à jure professionis, non potest extendi ad Novitiatum; tum quia, quæ pendet à jure positivo non possunt extendi de castro in casum; tum quia disparitas est manifesta, nam professio constituit statum perpetuum, quod non constituit Novitiatum.

Votum assumendi Religionem.

7. Inquires. Si professio Religiosa dissolvit sponsalia, dissolvitne etiam Votum simplex eandem assumendi?

Respondeo, cum distinctione, quæ consequitur ex dictis. Vel enim est sermo, An licitè ejusmodi Votum emittatur à Sponsis, & Ajo, licitè emitti; quia sicuti licitum est Sponso, profiteri in Religione, ita, & illam vovere, præcindendo ab aliquibus circumstantiis, quæ illud inficerent, qualis esset, fuisse à Sponso Sponsam violatam, de quibus alibi *f. d. i. Decal. l. 1. §. 3. a. nu.* dictum est id, quod ego iterum, iterumque monere *g. solco.*

Vel sermo est, An eo ipso dissolvantur sponsalia: & Ajo, licet alter, qui non vovit, possit, si velit, recedere à sponsalibus, quia, ut modo in simili diximus, alter per prædictum Votum jam renunciat Matrimonio, atque ad eò nunc pro dissolutione jam mutuo consensus adesse; Tamen, non eo ipso consurgeret dissolutio; Nam si is, qui Religionem vovit, in nulla fortè ex Religionibus admittatur, seu, quoquo modo à Religione liber egrediatur, debet stare initis sponsalibus, si alter, qui remanet in sæculo, sic velit. Ratio est eadem, quam modo dixi de Novitiatu, quia Votum prædictum, nec ex natura sua habet sponsalia dissolvere, neque ex jure Ecclesiastico, cum nullibi in jure hoc privilegium ejusmodi voto concedatur. Ità *Castrop. b.*

8. Quæres. Si quis vovisset Religionem assumere, ut etiam si quis vovisset ordinari in Sacris, & deinde contraheret sponsalia, validane essent hæc sponsalia, & ad illa revertere, is, qui vovit?

Respon-

o *Sanc. l. 1.*
matr. disp.
42. aliaq.
apud Ca-
strop. d. 1.
de Spon. p.
18. n. 1.
d. Apud
Castrop. l.
c. n. 2.
e. Cum
Castro. l. c.
n. 4.

Respondeo. Nec valida erunt, nec ad illa tenebitur, etiamsi illa jurasset, quia tunc, sponsalia subsequencia Votum, sunt de re illicita. Si tamen præter dicta sponsalia intercessisset defloratio: vel quid simile, alia profusus esset ratio, de qua ego a alibi plenè disserui.

§. III.

TERTIA CAUSA.

Ordo Sacer.

1. Posito, quod Ordinem Sacrum susceperis, non est dubium sponsalia remanere dissoluta, quia jam assumptus est status Matrimonio infociabilis. Ordinem Sacrum dixi, per Minores enim ea non dissolvi, cum illi statum Nuptiis incompatibilem non constituunt, certum est. At controversa esse potest, an eundem Ordinem Sacrum Sponsus licitè possit, in vita Sponsa, suscipere?

Respondeo licitè, ex Pontio Layman, aliisque citatis à Castropalao, b & ex Diana, a, aliisque, quos citat, sequiturque Averfa. c Ratio est, ajunt, quia etiam status, quem affert Ordo Sacer est admodum perfectus, & statui Religioso æquipollens. Sed illicitè ex Sanchez. Coninck Rebello, Castropalao eos ibidem citante, quibus adde Gaspar d Hurtadum. Ratio est, inquit, quia Ordini Sacro, tametsi perfectum certè statum vivendi is contineat, non conceditur à jure, sponsalia dirimere, cum è contra statui Religioso, propter ejus peculiaritatem, singularemque perfectionem, id concedatur in supradicto Textu. e

Utraque sententia sua probabilitate non caret.

Votum assumendi Ordines Sacros.

2. Quid de Voto assumendi Ordines Sacros? Respondeo. Si Votum fuerit emissum ante sponsalia jam modo dixi, si vero postea, allati Doctores non præced. cum Pontio, & Layman consequenter dicent, & quidem probabiliter, ejusmodi Votum licitè emitti à Sponsis, & debere ab iisdem observari, & per illud eodem modo dissolvi sponsalia, quo ibidem num. 7. diximus de Voto ingrediendi in Religionem. At verò Doctores eodem numero præced. allati cum Sanchez. & Castrop. g

consequenter, & item probabiliter, docebunt, illicitè emitti: unde illud non acceptari à Deo, nec per illud dissolvi sponsalia. Ratio utriusque sententiæ est, quia cum prior concedat licitè dissolvi sponsalia per ipsum Ordinem Sacrum, licitè etiam concedet per ejus Votum; cum verò posterior neget id Ordini Sacro, negabit etiam ejus Voto.

3. Gaspar h Hurtadus ait, etiam in hac h G. Hurf. sententia posteriori, mortua uxore, debere loc. cit. Sponsum suscipere Ordines ad observandum Votum, quod non potuit tempore vitæ uxoris adimplere; Sed est distinguendum. Si enim vovit suscipere Ordines pro tempore, quo fortè superviveret uxori, obligatur, ut in simili dicam non è multò post; quia sic promissum i Infra §. 5. Votum est de re bona; At si promittit absolute nu. 2. pro omni tempore, cum Votum sit de re mala, Votum non substat, quia in hac sententia fit contra Jus Sponsæ; atque adeò nunquam obligare poterit.

§. IV.

QUARTA CAUSA.

Votum simplex Castitatis, seu Cœlibatus.

1. Assero Primò, probabile esse per Votum simplex Castitatis, seu Cœlibatus post sponsalia emissum dissolvi ex utraque parte sponsalia, & illud licitè emitti ab altero ex Sponsis, etiam altero renuente. Ita docent plerique cum Averfa. k Ratio est, inquit, quia per ejusmodi Votum assumit quis statum, valde perfectum, & Deo gratum quo eidem Deo se illi offert: sicuti (quamvis perfectiore modo) facit is, qui se dedicat Deo per professionem Religiosam.

2. Moneo autem, hanc sententiam habere locum in foro conscientie tantum, nam in foro externo quis Judex credat, te vere ob Votum simplex Castitatis sponsalia deserere.

3. Moneo item, habere locum in voto Voto facto ob cultum Dei, seu animæ salutem, secus, si ob odium Sponsæ, vel quid simile; tunc enim non esset Votum, ut alibi explicatur, cum disputatur de Voto.

4. Atque has duas monitiones habere debere etiam locum in præcedentibus Votis assumendi Religionem, vel Ordinem Sacrum, jam vides.

Cœ 3;

5. Affe-

2 Lib. 7. in
Desal. c. 5.
§. 3. à nu.
34.

b Castrop.
l. c. p. 19.
c Aver.
qn. 7. de
Sponsal.
l. c. 12. V.
Dici ta
men.
d Hurt. d.
2. de matr.
diff. 4.
e C. 2. de
curatorat.
conjugato-
rum.

f Movo §. 2.
nu. 8.
g Castrop.
l. c. n. 3.

k S. Tom.
Vasq.
Suar. Bo-
nacin.
Pontius
quos citat,
sequiturq.
Avo. l. c.
V. sed di-
cendum.